

5769

	TASTE OF LIMMUD	

*Tora is de ziel in het lichaam van de joodse gemeenschap;
iedereen die kennis wil nemen van Tora
is welkom met ons te leren.*

Sjabbat 13 juni 2009 / 21 siewan 5769
Sjabbat 20 juni 2009 / 28 siewan 5769
Sidra Korach, Bemidbar [Numeri] 16:1-18:32
(Tanach blz. 300-307)
Haftara: Jechezkeel 37:15-28
(Tanach blz. 1114-1116)

NB. Wij volgen de Israëlische kalender en hebben alleen één dag Sjawoet. Daarom werd op Sjabbat 30 mei de reguliere sidra gelezen en zullen wij tot sidra Balak op 4 juli telkens één week voorop lopen op het schema van voorlezingen in orthodoxe synagoges.

Vertaling: David Lilienthal

Voor het origineel zie:

www.limmud.org/publications/tasteoflimmud/5768/Korach

KORACH

Korach en zijn aanhangers betwistten het leiderschap van Mosjee en Aharon en worden door de aarde verzwolgen en verteerd in het vuur. Er breekt opstand uit onder het volk met als gevolg een epidemie die 14.000 dodelijke slachtoffers eist. De aanstelling van Aharon als Hoge Priester wordt door een proef bevestigd. De plichten van de priesters en de levieten en hun aandeel in de oogst worden beschreven.

Korach - Chaim Weiner

Chaim Weiner kreeg zijn semicha (rabbinaal bevoegdheid) van het Schechter Institute in Jeruzalem. Hij is de opvolger van dr. Louis Jacobs als rabbijn van de New London Synagogue. Sinds 2005 is hij de Av Beth Din van de Europese Masorti Beth Din en regiodirecteur van de Masortibeweging in Europa.

"De Leviet Korach, de zoon van Jitshar, de zoon van Kehat de zoon van Levi, en de Reoevenieten Datan en Aviram, de zonen van Eliav, en On, de zoon van Pelet uit de stam van Reoeveen kwamen tegen Mosjee in opstand..." (Bemidbar 16:1-2a)

De sidra deze week bevat het verhaal van de grote opstand tegen het leiderschap van Mosjee tijdens de 40-jarige woestijntocht van de Jisraëlieten na de Uittocht uit Egypte. Mosjee geldt als de grootste leider aller tijden, maar ook als een ootmoedig en uitermate wijs mens, een bringer van het woord van God; hij had het volk uit Egypte geleid. Hoe kon het dan dat zo velen tegen hem waren?

De midrasj wijdt een beschouwing aan elk van de opstandelingen en vindt een reeks van verschillende motivaties.

Laten we eerst naar Korach zelf kijken. Korach was een oom van Mosjee. Hij behoorde ook tot de stam van Levi, die bijzonder invloedrijk was geworden in de nieuwe orde die Mosjee had ingevoerd. We weten uit ervaring dat het nooit de zwakkeren zijn die een opstand ontketenen, maar de sterken die genegeerd worden en niet aan bod komen. Afgunst is een krachtige drijfveer voor conflicten.

Het is moeilijker om de drijfveren van Datan en Aviram te begrijpen. Zij behoorden tot de stamoudsten van de stam van Roeveen. Sommige verklaarders wijzen op het feit dat Roeveen de eerstgeborene van Jaäkov/Israel was, en dat zijn nakomelingen opzij werden geschoven toen het leiderschap overgedragen werd aan de stam van Levi. Maar in feite was Roeveen zijn leiderschapsrol al vele generaties eerder kwijtgeraakt aan Joseef! Daarom zoekt en vindt de midrasj een andere verklaring. Als we de opstelling van de stammen in het kampement rond de Mikdasj (Heiligdom) bekijken, zien we dat de stam van Roeveen naast Kehat gelegerd was, d.w.z. naast de familie van Korach. En daar voegt de midrasj de opmerking aan toe: 'Wee de slechterik en wee zijn buurman.' [Datan en Aviram werden dus door de invloed van hun buurman Korach ertoe aangezet om aan de opstand mee te doen.]

Nog opmerkelijker is de rol van On, de zoon van Pelet. Hij verschijnt aan het begin van de opstand, maar daarna lezen we niets meer over hem. De midrasj weet te vertellen dat hij in beginsel wel met de opstand wilde meedoen, maar dat hij zich wat later bedacht en terugtrok. 'Rav zei: On, de zoon van Pelet, werd gered door zijn vrouw.' De midrasj beschrijft hoe On op een avond thuis kwam van zijn stamcafé en zijn vrouw vol trots vertelde dat hij nu een van de leiders zou zijn in een opstand tegen Mosjee. Zijn vrouw, die het karakter van haar echtgenoot heel goed kende antwoordde: 'En op welke wijze wordt jij daar nu beter van? Het maakt toch niet uit of Mosjee heer en meester is of Korach, jij blijft toch maar een volgeling!' Daarop schonk ze nog een glaasje in en zorgde dat On stevig dronken werd. Zo werd hij te laat wakker en liep hij de opstand mis!

Afgunst, slechte invloeden, onnadenkend meelopen met de massa... klinkt het bekend? Zulke zaken hadden werkelijk tot de val van Mosjee kunnen leiden. Vele leiders staan vandaag de dag nog voor dezelfde soort uitdagingen en is stel mij voor dat velen onder hen af en toe wensen dat zij ook het vermogen zouden hebben de aarde haar mond te laten opensperren om hun tegenstanders op te slokken. Terecht verwachten wij veel van onze leiders, maar gezien de problemen waar ze voor staan moeten we wel ook heel wat begrip kunnen opbrengen.

Een andere invalshoek - David Century

Aan het begin van de sidra lezen we dat Datan en Aviram zich aansloten bij Korachs opstand tegen Mosjee. In Egypte waren Datan en Aviram rijke en vooraanstaande leiders geweest. Toen Mosjee ze riep, weigerden ze te komen. Ze klaagden hem aan en zeiden dat hij ze niet had gebracht naar een land van melk en honing zoals hij had beloofd. Zij werden vervolgens opgeslokt door een aardbeving.

Maar ja, wie van ons kan eerlijk zeggen dat hij/zij niet zou blootstaan aan dezelfde soort verleiding als deze twee opstandelingen? Zij hadden alles verloren en zwierven nu jarenlang door de woestijn met als enige houvast een belofte dat hun kinderen eens in een land zullen aankomen waar ze weer welvarend zullen worden. Hoe veel geduld moet je hebben voordat je begint te klagen? En de vraag is of wij vandaag de dag, in een wereld waar we onmiddellijke bevrediging verwachten, niet precies zoals de ongeduldige Israëlieten zouden ageren, die ook na de dood van Datan en Aviram opstandig bleven tegen Mosjee?